

[Udenrigsministeren.]

torsdags blev fremsat af det ærede medlem hr. Erik Eriksen. Det ærede medlem sagde, at når enhvers ret til at bestemme sin nationalitet i fjor i Paris blev fastslået som en menneskerettighed, må dette også gælde den hjemmehørende befolkning i Sydslesvig. Det ærede medlem sigtede åbenbart hermed til art. 15 i verdenserklæringen om menneskerettigheder, der blev vedtaget den 6. december 1948 af De Forenede Nationers plenarforsamling. Det hedder heri:

„1) Enhver har ret til en nationalitet.

2) Ingen må vilkårligt berøves sin nationalitet eller nægtes ret til at skifte nationalitet.“

Selvfølgelig bør de principper, der er nedlagt i erklæringen om menneskerettigheder, og som er opstillet som mål, man skal tilstræbe efterhånden at få anerkendt og overholdt overalt, gælde for Sydslesvig lige så vel som for alle andre steder i verden, men jeg tror ikke, det er rigtigt at bruge den nævnte art. 15 som et argument i den forbindelse, hvori det ærede medlem gjorde det. Det er jo ikke meningen med artiklen, at det ærede medlem eller jeg skal kunne bestemme, at nu vil vi være statsborgere i De Forenede Stater eller i Rusland eller i Frankrig, og at så ingen må nægte os et sådant nationalitetsskifte. Det, der tages sigte på, er, at en stat ikke vilkårligt må fratage en statsborger i landet hans statsborgerret, således som det eksempelvis i et meget stort antal tilfælde skete i det nazistiske Tyskland, og endvidere, at hvis en person, der har været statsborger i et land, er blevet statsborger i et andet land, så må det land, i hvilket han tidligere var statsborger, ikke vilkårligt nægte at anerkende et sådant nationalitetsskifte.

Herefter vil jeg vende mig til spørgsmålet om flygtningene i Sydslesvig, et spørgsmål, som de ærede medlemmer hr. Gustav Pedersen, hr. Erik Eriksen og hr. Ole Bjørn Kraft kom ind på.

På konferencen i London i oktober 1948 afgav de britiske forhandlere, som det høje ting ved, forsikring om, at det britiske udenrigsministerium ville foretage aktive undersøgelser af muligheden for at sikre en rimelig fordeling af flygtningene i Tyskland. Som statsministeren sagde i sin tale i dette høje ting den 8. april, indledede den britiske regering i overensstemmelse med dette løfte forhandlinger med de andre besættelsesmagter i Tyskland, og disse forhandlinger førte til nedsættelsen af et interallieret udvalg til undersøgelse af spørgsmålet om en ny fordeling af flygtningene i Vesttysk-

land. Udvalget holdt sit første møde den 17. januar 1949. Den 26. marts blev udvalgets foreløbige betænkning overgivet de tre militærguvernører, der efter en fælles gennemgang og drøftelse sendte betænkningen tilbage til udvalget med anmodning om visse ændringer og yderligere oplysninger.

Den endelige betænkning er, såvidt vi ved, endnu ikke færdigt udarbejdet, men som et første resultat af udvalgets arbejde opnåedes det, at de franske myndigheder i marts i år erklærede sig villige til at tage imod 120 000 flygtninge fra den engelsk-amerikanske dobbeltzone og på visse betingelser af finansiel art yderligere 180 000 flygtninge, ialt altså 300 000. Efter at vi havde fået meddelelse herom, anmodede udenrigsministeriet vor ambassadør i London om overfor det britiske udenrigsministerium at udtale den danske regerings påskønnelse af bestræbelserne for at gennemføre en lettelse af det overvældende flygtningepres syd for den danske grænse, og samtidig at søge udvirket, at så stor en del som muligt af disse flygtninge blev taget fra Sydslesvig. Det udtaltes særlig i instruktionen, at den danske regering gik ud fra, at de resultater, der blev nået ved den kommende overførsel af flygtninge til den franske zone, ikke blev forskertset derigennem, at der blev givet andre flygtninge adgang til at tage ophold i Sydslesvig.

Foruden at foretage denne henvendelse førte grev Reventlow forskellige mundtlige forhandlinger om sagen, bl. a. med den britiske viceudenrigsminister Lord Henderson, der gav forsikring om, at Sydslesvig i det mindste ville få en forholdsvis andel i den forestående lettelse i flygtningepresset. I begyndelsen af maj var jeg selv nogle dage i London, ved hvilken lejlighed jeg drøftede spørgsmålet med Lord Henderson, der overfor mig bekræftede, at den engelske regering aktivt interesserede sig for at få formindsket flygtningetallet i Sydslesvig. Lord Henderson var klar over, at det tal på 300 000 flygtninge, der skulle overføres til den franske zone, måtte opfattes som en begyndelse, og han fornyede det tilsagn, han havde givet grev Reventlow om, at Sydslesvig i det mindste vil få en forholdsvis andel i den forestående lettelse af flygtningepresset.

Den 2. maj anmodede udenrigsministeriet vor ambassadør i London og chefen for militærmissionen i Berlin om overfor henholdsvis den britiske regering og besættelsesmyndighederne i Berlin at udtale ønsket om, at den nye fordeling af flygtningene, såvidt angår Sydslesvig, ikke blot blev benyttet til at tømme nogle flygtningelejre,